

International Order of Security-kitüntetésben részesült Farkas Bertalan, az első magyar űrhajós

International Order of Security Award for the First Hungarian Astronaut, Mr Bertalan Farkas

Űrrepülésének 40. évfordulója alkalmából Farkas Bertalan dandártábornok, kutató-űrhajósnak az IBSSA (Nemzetközi Testőr és Biztonsági Szolgálatok Szövetsége) és az IAPA (Nemzetközi Polgárőr Szövetség) előterjesztése alapján az International Order of Security nemzetközi vezetése a Nemzetközi Biztonságért Érdemrend Nagyereszt kitüntetését ítélte oda.

A rangos díj átadására 2020. július 30-án a HM Hadik Hotelben került sor egykori munkatársak, magas kormányhivatalok képviselői, köztük dr. Ferencz Orsolya, űrutazásért felelős kormánybiztos és Szesztai Dávid, a Külgazdasági és Külügyminisztérium űrkutatási és űrtevékenységi főosztály vezetője jelenlétében. Mihail Vlagyimir, az Orosz Föderáció állami tanácsadója, az orosz kultúrát világszerte népszerűsítő Ruszkij Mir Alapítvány közép-európai képviselője is megtisztelte részvételével az eseményt és egyúttal tolmácsolta az orosz űrhajós, Valentina Tereshkova gratulációját és üdvözlését a jeles alkalomból. Közismert tény, hogy az űrrepülés történetében ő volt az első női űrhajós, aki 28 évesen, 1963. június 26-án egyedül indult űrutazásra a Vosztok-6 űrhajó fedélzetén.

A kitüntetést és az azzal járó diplomát, valamint igazolványt a 40. jubileumát ünneplő magyar asztronautának közösen adta át prof. Popper György, az IBSSA elnöke, Hossó Zoltán, az IAPA elnöke és Galovtsik Erik, az International Order of Security magyarországi szervezetének főtitkára.

Farkas Bertalan válaszbeszédében megtisztelőnek nevezte a kitüntetést és elmondta: életében már számos hazai és külföldi elismerésben részesült, de ez a különleges díj meglepetésként érte és arra ösztönzi, hogy tovább kell folytatni a munkát. Nagyszerű érzés, ha elismerik az ember teljesítményét – fűzte hozzá.

Dr. Remes Péter orvos ezredes, a Repülőorvosi Vizsgáló és Kutatóintézet (ROVKI) korábbi igazgatója méltatta Farkas Bertalan szakmai teljesítményét és érdekes információkat osztott meg a jelenlevőkkel a 40 évvel ezelőtti űrrepülésről, illetve az arra való komoly és bonyolult felkészülésről.

A TÖRTÉNELMI ŰRREPÜLÉS

1980. május 26-án kezdte meg Farkas Bertalan az első magyar űrhajós, űrkutató és vadászpilóta űrutazását a Szozjuz-36 űrhajó

On the occasion of the 40th anniversary of his spaceflight, Brigadier General Bertalan Farkas, astronaut-researcher has been awarded with the Grand Cross of the International Order of Security from the international leadership of the International Order of Security, upon the nomination of the IBSSA (International Bodyguard and Security Services Association) and the IAPA (International Auxiliary Police Association).

The prestigious recognition was handed over on the 30th July 2020, at the Hadik Hotel of the Ministry of Defence in the presence of former colleagues of the cosmonaut and representatives of high government offices, including Dr Orsolya Ferencz, Ministerial Commissioner for Space Research and Mr Dávid Szesztai, Head of the Department for Space Research and Space Activities at the Ministry of Foreign Affairs and Trade. Mikhail Vladimir, State Counsellor of the Russian Federation and Central-European representative of the Ruski Mir Foundation for the promotion of Russian culture worldwide also honoured the event and at the same time conveyed the congratulations and greetings of Russian cosmonaut Valentina Tereshkova, the well-known first female as-

fedélzetén. 7 napot, 20 órát és 45 percet töltött az űrben.

A magyar űrhajós űrrepülésére a Szovjetunió által létrehozott Interkozmosz-program, űrkutatói együttműködés keretében került sor. 1977 májusában kezdődött meg a magyar űrhajósjelöltek válogatása a vadászpilóták közül Kecskeméten, a Repülőorvosi Vizsgáló és Kuratóriumban (ROVKI). A vizsgálatok eredményeképpen négy pilótát választottak ki, közülük a magyar légierő két kiváló fiatal pilótája kapta meg az űrhajósjelölti státuszt: Farkas Bertalan és Magyarai Béla, akik 1978–80 között a Moszkva melletti Csillagvárosban, a Jurij Gagarin Űrhajósképző Központban folytathatták a további szakmai felkészülést szovjet kollégáikkal együtt. Mindkét magyar kiváló eredménnyel végezte el a képzést, amivel a legnagyobb elismerést vívták ki szakmai körökben. Végül a magyar szervezők a 31 éves Farkas Bertalant (*született 1949. augusztus 2.*) választották az űrrepülésre, Magyarai Béla pedig mindvégig készen állt a helyettesítésére.

Farkas Bertalan űrhajóstársa és nagy tapasztalatú parancsnoka Valerij Kubászov (1935–2014) volt, akinek ez volt a harmadik űrutazása. A két űrhajós 1980. május 26-án moszkvai idő szerint 21 óra 20 perckor startolt a világűrbe a Szovjetunió Űrrepülésirányító Központjában. Magyarországra

trónaut in the history of spaceflight, who embarked on a space trip in solo mission on 26th June 1963, at the age of 28, aboard the Vostok-6 spacecraft.

President of IBSSA Prof György Popper, President of IAPA Mr Zoltán Hossó, and Secretary General of the International Order of Security in Hungary Mr Erik Galovtsik presented the medal along with a diploma and an ID-card to the Hungarian astronaut.

In his response, Bertalan Farkas felt honoured to receive such a decoration, he had

already been given several Hungarian and foreign recognitions, but this special award came to him as a surprise and encouragement to continue working. "It feels great to be recognised for one's accomplishments," he added.

Colonel-Physician Dr Péter Remes, former director of the Aero-Medical Examination and Research Institute (ROVKI) praised Bertalan Farkas's professional performance and shared interesting information about the spaceflight 40 years ago and the serious and complex preparations for it.

THE HISTORICAL SPACEFLIGHT

On the 26th May 1980, the first Hungarian astronaut, space researcher and fighter pilot Bertalan Farkas began his journey in space aboard the Soyuz-36 spacecraft. He spent 7 days, 20 hours and 45 minutes in space.

The spaceflight took place within the framework of the Soviet Union's Intercosmos Programme and space research cooperation. In May 1977, experts of ROVKI in Kecskemét selected four excellent fighter pilots of the Hungarian Air Force, and gave the status of astronaut candidates to two of them: Bertalan Farkas and Béla Magyarai, who were able to continue their professional training together with their Soviet colleagues between 1978-80 at the Yuri Gagarin Cosmonaut Training Centre in Star City near Moscow. Both Hungarians completed the training with outstanding results, earning the greatest recognition of professional circles. Finally, the Hungarian organisers chose

volt a hetedik nemzet, amelynek képviselője járt a világűrben.

A repülési programnak megfelelően az űrhajó május 28-án kapcsolódott össze a Szaljut-6 űrállomással, ahol a személyzet, Leonyid Popov és Valerij Rjumin szovjet űrhajósok fogadták őket. Farkas Bertalan világűr-

programját 1976–80 között több magyar kutatóintézet dolgozta ki, melynek alapján orvosi biológiai, fémtechnológiai, fizikai, távérzékelési és erőforrás-kutatási kísérleteket és megfigyeléseket hajtottak végre május 26.–június 3. közötti tartózkodásuk alatt az űrállomás fedélzetén.

the 31-year-old Bertalan Farkas (born 2nd August 1949) for the spaceflight, and Béla Magyarai was ready to replace him all along.

Bertalan Farkas's partner and commander was the very experienced cosmonaut Valery Kubasov (1935–2014), who flew into the space for the third time. On 26th May 1980, at 21:20 Moscow time, the two astronauts were launched into the space aboard the Soyuz-36 spacecraft from Baikonur Spaceport (Kazakhstan). Astronaut and engineer Alexei Yeliseev controlled the flight at the USSR Space Control Centre. Hungary was the seventh nation with a representative sent to space.

Following the flight programme, the spacecraft was connected to the Salyut-6 Space Station on 28th May, where Soviet astronauts Leonid Popov and Valery Ryumin welcomed the crew. Several Hungarian research institutes developed Bertalan Farkas's space programme between 1976 and 1980, and the two astronauts carried out biomedical, metal technology, physical, remote sensing and resource research experiments and observations at the space station between 26 May and 3 June.

Upon their return, both astronauts received the title of Hero of the Soviet Union and Hero of the Hungarian People's Republic.

On the 26th May 2020, Minister of Defence Dr Tibor Benkő presented Bertalan

Farkas with the prestigious Görgői Lifetime Achievement Award, marking the 40th anniversary of the historic spaceflight. With his unique accomplishment, Mr Farkas has gained international recognition for Hungary, and to this day he plays an important role in the field of Hungarian and international space research. He is a founding member of the Association of Space Explorers.

Visszatérésük után mindkét űrhajós megkapta a Szovjetunió Hőse és a Magyar Népköztársaság Hőse címet.

2020. május 26-án dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter nyújtotta át Farkas Bertalannak a rangos Görgői-életműdíjat, az első magyar űrhajós történelmi jelentőségű űrrepülése 40. évfordulója alkalmából. Egyedülálló életművével nemzetközi elismerést vívott ki Magyarországnak, és a mai napig fontos szerepet játszik a magyar és a nemzetközi űrkutatás területén. Alapító tagja az Űrhajósok Nemzetközi Szövetségének (Association of Space Explorers).

Az egyhetes űrrepülés volt az űrhajózás hajnala, ma már az űrhajósok több hónapot töltenek az űrben, a küldetés jellegétől függően.

A közelmúltban könyv jelent meg Farkas Bertalan életéről „A csillagok útján” címmel, Törös István tollából, a Zrínyi Kiadó gondozásában, amelynek egy dedikált példányát az űrhajós a tiszteletére rendezett fogadáson prof. Popper Györgynek ajándékozta.

P. A.

The one-week space trip took place during the dawn of spaceflight; now astronauts spend more months in space at a time, depending on the nature of the mission.

Recently, Zrínyi Publishing House published a book about Bertalan Farkas's life, written by István Törös, entitled *Csillagok útján* (*On the Way of the Stars*) and a dedicated copy was presented to Prof György Popper at the reception held in honour of the cosmonaut.

